

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№17 (33)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
27 квітня '18

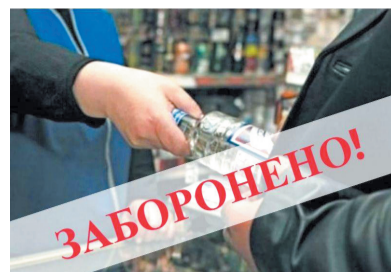
Нове в законодавстві

Місцева влада має право...

25 квітня набув чинності закон, який дозволяє органам місцевого самоврядування забороняти у певний час доби продаж алкогольних і слабоалкогольних напоїв. Текст закону було опубліковано днем раніше в офіційній парламентській газеті «Голос України».

«Сільські, селищні та міські ради в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть встановлювати заборону продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) у визначений рішенням таких органів час доби», – йдеться в документі.

Торгівля алкогольними напоями у заборонений орган місцевого самоврядування час буде каратися штрафом у розмірі від 30 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто від 510 до 1,7 тисячі гривень.

Кір не відступає

Упродовж останнього тижня в країні на кір захворіло 1070 людей: 507 дорослих та 563 дитини. «Це найбільша кількість нових випадків захворювання, зафіксованих за тиждень з початку спалаху кору в 2017 році», – зазначається в повідомленні

Міністерства охорони здоров'я. Оперативний штаб відомства з реагування на ситуацію з поширенням кору розширив заходи посиленої імунізації на усі групи дітей віком до 18 років. Раніше ці заходи стосувалися тільки дітей до 9 років.

Депутати – прогульники

Комітет виборців України перелічив нардепів, які не проголосували у квітні жодного разу. Так, за його даними, упродовж місяця пропустили всі голосування Верховної Ради такі нардепи як Вадим Рабінович, Євген Бакулін («Опозиційний блок»), Євгеній Мураєв, Дмитро Ярош, Костянтин Жеваго, Сергій Ключев, Олек-

сандр Онищенко, В'ячеслав Константиновський, Надія Савченко (всі позафракційні), Віталій Чепиного та Петро Сабашук (БПП), В'ячеслав Богуслаєв («Воля Народу»). У той же час, наприклад, Вадим Рабінович і Євгеній Мураєв мало не щодня беруть участь у телевізійних передачах та шоу.

Лікар зобов'язаний приїздити, але...

Кабмін спростовує чутки про те, що відтепер лікар не буде приїжджати на виклик додому. «Насправді виклик додому входить до переліку послуг вашого лікаря, – йдеться на сторінці уряду у Facebook. – Але визначати, чи є необхідність їхати на виклик, лікар буде за медичними

показами. Він може надати вам консультацію телефоном або запросити вас приїхати в амбулаторію». При цьому, підкреслили в Кабміні, віддаленість місця перебування пацієнта від медичного закладу не є причиною для відмови лікаря приїхати на виклик.

Купив айфон – поверни субсидію

Відомі випадки, коли сім'ю примушують повернути субсидію, надану їй на оплату комунальних послуг. Це стається тоді, коли хтось із членів сім'ї купує дорогі речі – айфони, автомобі-

лі, нерухомість тощо. Щомісяця служба соцзахисту подає відомості про отримувачів субсидій до Міністерства фінансів, де їх ретельно перевіряють, адже мають доступ до всіх баз даних.

Танцює з чотирьох років

Олесі Бабій – тринадцять років. Протягом останніх дев'яти вона кілька разів на тиждень їздить з Катеринівки у селище Нове, де займається хореографією у театрі танцю «В гостях у

казки» – народному художньому колективі, заснованому Миколою та Іриною Русулами. Час від часу Олеся залишає рідне село, щоб у складі цього колективу взяти участь у мистецьких заходах всеукраїнського, а то й вищого, рівня. От і минулих вихідних вона побувала в Києві на фестивалі «Соняшник» (театр танцю «В гостях у казки» виборів у ньому гран-прі у шістьох номінаціях, вкотре засвідчивши високий рівень танцювальної школи заслужених працівників культури України Миколи й Ірини Русулів).

Закінчення на стор. 2

Катеринівській сільській раді потрібні на роботу:

художній керівник (у Володимирівський сільський клуб); керівник хореографічного гуртка (у Володимирівський сільський клуб); керівник дитячого вокального гуртка (у Володимирівський сільський клуб); керівник хореографічного гуртка (в Олексіївський сільський будинок культури).

Непрості важливі рішення

Із сесії Катеринівської сільської ради

На п'яту сесію Катеринівської сільської ради чекали чи не всі жителі сіл, що торік об'єдналися в одну громаду, а особливо школярі, їхні батьки і вчителі. Нічого несподіваного в цьому не було, адже сесія мала започат-

кувати реформування місцевих шкіл, а відтак і відповісти на головне питання – де навчатимуться діти, чи не доведеться їм щодня їздити в інше село.

Як уже повідомляла «Наша громада», розробники моделі майбутньої організації шкільного навчання запропонували об'єднати три школи в одну, зберігши за нею всі шкільні приміщення. На їхнє переконання, це не тільки забезпечило б значну економію коштів на оплаті праці вчителів і обслуговуючого персоналу, а й дало б змогу уникнути зниження рівня школи через брак учнів, як того вимагає законодавство.

Нагадаю, що і на зібранні депутатів та членів виконкому, і під час громадських слухань за участі батьків та вчителів серйозних претензій до запропонованого проекту не прозвучало. Вони з'явилися вже на сесії, яка відбулася минулої п'ятниці. Якось миті навіть здавалося, що реорганізацію доведеться відкласти щонайменше на рік (були й такі пропозиції), та врешті-решт депутати її затвердили, причому одноголосно.

Про те, чому так непросто проходив розгляд цього питання, трохи згодом, бо воно в порядку денному було не першим. Спочатку депутати внесли зміни до бюджету на 2018 рік, перерозподіливши мільйон 780 тисяч гривень на різні потреби – на оплату використаної електро-

енергії, газу, придбання медичного обладнання, матеріалів для КП «Обрій» тощо. Отриманих від перевиконання дохідної частини бюджету в першому кварталі коштів не вистачало, тому довелося «позичити» їх у інших статтях витрат.

Далі розгорнулася тривала дискусія щодо того, чи надавати додаткові кошти на функціонування районної лікарні. Сільський голова **Тетяна Терещенко** повідомила, що всю державну субвенцію в розмірі мільйона 900 тисяч гривень рада направила на потреби районної лікарні, однак там порохували, що цього недостатньо, й просять виділити ще мільйон 700 тисяч гривень з бюджету громади.

З цього приводу в депутатах виникло чимало запитань. Наприклад, їх здивувало повідомлення адміністрації районної лікарні про те, що в січні – лютому нинішнього року до них по допомогу звернулося нібито понад 2400 жителів території Катеринівської сільради. Чи не завищено цифру? З'ясувалося, маються на увазі кількість відвідувань лікарів, яких під час звернення людини до лікарні може бути до десятка. Ще згадали, що лікарня просила допомоги коштами для придбання інсуліну на 30 хворих,

а їх при перевірці виявилось всього 21.

– Все це так, але ми не можемо відмежуватися від районної лікарні, – сказав депутат **Анатолій Яцканич** і запропонував повернутися до питання про її підтримку на наступній сесії, запросивши головного лікаря. З ним погодилися решта депутатів, розуміючи, що без послуг районної лікарні все-таки не обійтись, тим більше, що це є проблеми в наданні допомоги на місцевому, первинному рівні.

Не відразу було прийнято рішення й у питанні про надання матеріальної допомоги окремим громадянам. Пропонувалося спочатку розробити програму, визначити категорії населення, які мають право на цю допомогу, а вже потім виносити питання на сесію. Депутати **Володимир Макєєв**, **Віктор Мамалига** та інші висловилися проти, оскільки, сказали вони, люди потребують допомоги сьогодні. Вирішили повернутися до цього питання після розгляду інших питань порядку денного.

Наступним було вже згадане питання про реорганізацію Катеринівської, Олексіївської та Володимирівської шкіл шляхом злиття в одну загальну середню школу I–III ступенів школу-ліцей.

Закінчення на стор. 3

Микола Сухомлин: У гірничій галузі не варто розраховувати на швидкі прибутки

(Закінчення. Початок у номерах 14–16)

Ці успіхи – результат наполегливої праці

Відомо раднику голови облдержадміністрації Миколі Сухомлину і про успіхи ПАТ «Кіровоградське рудоуправління». Передусім же Микола Олексійович зауважив:

– Каолінові копальні в Катеринівці знайомі мені з давніх давен. Я особисто знав керівників цього підприємства Олега Федоровського, Володимира Скокова, головного інженера Геннадія Макеєва, нині покійних. Це були талановиті організатори, технічно грамотні спеціалісти.

– Знаю, що минулого року «Кіровоградське рудоуправління» видобуло 250 тисяч тонн каоліну – рекордно велику кількість корисних копалин за всю історію підприємства, – розповів Микола Сухомлин далі. – Знаю, що на цьому підприємстві – висока культура видобутку. До речі, я й голові облдержадміністрації Сергію Анатолійовичу Кузьменку радив побувати в кар'єрі «Кіровоградського рудоуправління», щоб він мав уявлення, як правильно ведуться гірничі роботи. Знаю, що на цьому підприємстві активно впроваджують найновіші досягнення науково-технічного прогресу, що там – високі заробітки, що ПАТ ще й суттєво допомагає місцевій громаді, дбає про розвиток тамтешньої території. З місяця тому я на авто влаштував дружину, так би мовити, екскурсію по Кіровоградському району. Гнітуче

враження справили деякі села – розбиті дороги, покинуті житлові будинки... Повертаючись у місто, заїхали в Катеринівку. А там – і асфальт, і вуличне освітлення, і газ. Багатоквартирні будинки у так званому робітничому селищі – пофарбовані, доглянуті. Милують око й газони біля них, огорожені парканчиками

колективу. До речі, недалеко від кар'єру «Кіровоградського рудоуправління» є ще один рудник, також вторинних каолінів, який почало розробляти й покинуло інше підприємство. Нині той кар'єр – залитий водою. Це – яскравий приклад безгосподарності.

Далі Микола Сухомлин за-

ритування кредитом тепер такі, що цей проект – не вигідний. Значить, треба шукати інвестора.

А ще, на думку Миколи Сухомлина, було б непогано, якби Інгульська шахта купувала у «Кіровоградського рудоуправління» пісок, який вилучається ним при розкривних роботах і непридатний для використання в будівництві.

– Інгульській шахті потрібен пісок, щоб засипати ним порожнини, які залишаються після видобутку уранової руди, – розповів радник голови облдержадміністрації. – Нині Інгульська шахта купує пісок у підприємств, які його беруть зі спеціальних піщаних кар'єрів (на ці потреби виділяються земельні ділянки). Не можу назвати це раціональним використанням природних ресурсів.

Підсумовуючи цю розповідь про корисні копалини Кіровоградщини, Микола Сухомлин сказав ось що:

– Низький рівень освоєності родовищ спричинений рядом факторів. По-перше, це – велика капіталоемність гірничо-добувних (особливо великих) підприємств та тривалі терміни повернення вкладених інвестицій. По-друге – складність технологій вилучення з руд готових продуктів. По-третє, розробка корисних копалин потребує серйозних заходів задля збереження навколишнього середовища. По-четверте, у цій галузі не обійтися без висококласних фахівців, інститутів й лабораторій.

в національному стилі, й дитячі майданчики, й облаштовані по-сучасному автобусні зупинки. Дружина була вражена. На жаль, був вихідний, і я не міг завести її в дитсадок, у школу (ними гірниче підприємство опікується також) та показати, як ці заклади обладнано.

– Якщо хтось вважає, що «Кіровоградське рудоуправління» ці досягнення далися легко, він дуже помиляється, – продовжив Микола Сухомлин. – Ці успіхи – результат наполегливої праці генерального директора ПАТ Володимира Валентиновича Кухти та очолюваного ним

уважив, що, на його думку, «Кіровоградському рудоуправлінню» варто розширити діяльність – наприклад, таким напрямком, як виготовлення шамоту.

– Шамот – це випалена при високій температурі вогнетривка глина, – пояснив Микола Олексійович. – З шамоту виготовляють кераміку – плитку, сантехніку. Я Володимиру Валентиновичу радив: треба поглиблювати переробку корисних копалин, які видобуває підприємство. Знаю, генеральний директор міркує над цим. Щоб побудувати той же шамотний завод, треба брати кредит у банку, а відсотки за ко-

Танцює з чотирьох років

(Закінчення. Початок на сторінці 1)

До речі, у цьому фестивалі брали участь й Олесина молодша сестра Уляна та Артем й Маргарита Циби, також учні Катеринівської школи.

При цьому дівчинка ще й має успіхи із загальноосвітніх дисциплін.

– Оlesia брала участь у олімпіаді з української мови, у мовному конкурсі імені Петра Яцика, – похвалилася ученицею заступник директора Катеринівської школи Любов Вітряченко. – Сподіваюся, якщо вона й надалі виявлятиме наполегливість, то займатиме у таких конкурсах призові місця. Крім того, Оlesia Бабій належить до шкільних активістів. Звісно, завдяки хореографічним номерам в її виконанні шкільні позаурочні заходи стають неповторними. Пишаємося нею.

Та, виявляється, був час, коли Оlesia не хотіла займатися хореографією.

– Це було давно, – каже школярка. – Спасибі батькам, а найбільше – бабусі Олі, що не піддалися моїм примхам. Тепер нізащо не відмовлюся від танців.

На прохання розповісти про особисті хореографічні вершини дівчинка повідомила, що у восьмирічному віці вона у складі колективу «В гостях у казки»

взяла участь у міжнародному фестивалі в Греції, а, наприклад, торік здобула перше і друге місце за сольні номери у проекті «ЗіркаФест», що проводився у Буковелі (звісно ж, побувала там

вчати алгоритми його складання. Найкращий мій результат складання кубика «три на три» – тридцять п'ять секунд. Кубик «два на два» вдалося скласти за дев'ять секунд.

у складі все того ж колективу, створеного Русулами). За успіхи дівчинка дякує своєму педагогу – Аліні Русул.

– Аліна Миколаївна ще й гімнастиці мене навчає, – зауважила Оlesia. А на запитання про досягнення в гімнастиці сказала, що вміє робити «колесо без рук», різні перевороты.

Також Оlesia розповіла, що два місяці тому захопилася кубиком Рубика:

– Побачила в інтернеті, як швидко складають той кубик, – і самій захотілося. Батьки купили мені кубика Рубика, я почала ви-

До цього школярка додала:

– У нашій школі кубик Рубика – чомусь не дуже популярний. А це ж так цікаво – його складати.

Поспілкувався автор цих рядків і з Олесиними бабусями та матір'ю.

– Вона змалку дуже стрибуча, – запевнила Ольга Решетилова. – Вдалася в свого батька, мого зятя. Сергій – спортивний хлопець, і танцює він гарно. Та й Олена, моя дочка, спортом займалася, велосипедним.

Також Ольга Решетилова пояснила, чому Олесю, коли їй

Варто знати

Оплата за оформлення спадщини

За видачу свідоцтва про право на спадщину в державних нотаріальних конторах стягується державне мито в розмірі, затвердженому Декретом Кабміну № 7-93 від 21.01.1993 року, а також справляється плата за надання додаткових платних послуг у розмірах, встановлених Тарифами за надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, та послуг технічного характеру, затверджені наказом управління юстиції.

Приватними нотаріусами за видачу свідоцтва про право на спадщину справляється плата, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та громадянином або юридичною особою, відповідно до ст. 31 Закону України «Про нотаріат». Окремо стягується реєстраційний збір за проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, розмір якого затверджений Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Підсумковий розмір оплати за оформлення спадщини залежить від складності наданих консультацій, кількості зроблених запитів у межах спадкової справи, кількості виготовлених документів та виданих свідоцтв про право на спадщину.

Питання ж оподаткування спадщини врегульовано ст. 174 Податкового кодексу України.

Процедуру оформлення спадщини та ставку оподаткування для близьких родичів спадкодавця, які є членами сім'ї другого ступеня споріднення, передбачено в Законі України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування спадщини» (від 23.02.2017 №1910-VIII).

Відповідно до п. 14.1.263 ст. 14 Податкового кодексу України, членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення для цілей оподаткування вважаються її батьки, її чоловік або дружина, діти такої фізичної особи, у т. ч. – усиновлені.

Членами сім'ї фізичної особи другого ступеня споріднення для цілей оподаткування вважаються її рідні брати та сестри, її баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.

У разі спадкування будь-яких об'єктів спадщини, які оподатковуються за нульовою ставкою, оціночна вартість таких об'єктів з метою оподаткування не визначається.

В інших випадках, отримання доходів у вигляді об'єктів спадщини об'єктом оподаткування є оціночна вартість таких об'єктів, визначена відповідно до закону (п.174.8 ст.174 ПКУ).

На спадкоємців-нерезидентів обов'язок по сплаті податку та військового збору покладається до видачі свідоцтва про право на спадщину.

Колектив ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» глибоко сумує з приводу смерті ветерана праці, колишнього працівника підприємства

Безлатного Миколи Івановича

та висловлює співчуття рідним і близьким покійного.

Віктор КРУПСЬКИЙ

було чотири роки, вирішили віддати саме «на танці»:

– Я тоді саме захопилася телепроект «Танці з зірками» за участю Влада Ями і Наталії Могилевської, і мені захотілося, щоб і онука навчилася красиво танцювати.

А Олена Бабій, Олесина мати, підкреслила:

– Микола Іванович Русул каже, що успіхи Олесі – це насамперед результат її наполегливої праці.

Від Олени Бабій автор цих рядків довідався і про таку обставину: Оlesia ще й тричі на тиждень їздить у Кропивницький на заняття з англійської. Знаючи, що дівчинка тепер шість разів на тиждень займається в театрі танцю Русулів, я поцікавився у матері, чи не занадто завантажена її дитина. Олена Бабій відповіла, що Олесі подобається такий ритм життя.

Віктор ІВАНЕНКО

ліття» Володимиру Кухті. Тим більше, що сільська торгівля кінця 1990-х, представлена головним чином споживчою кооперацією, дуже занепала. Таким був і

тих, добросовісних, – зауважила Людмила Макєєва. І назвала тих, кому випало трудитися за прилавками катеринівського «Мінералу» на початку його діяльності, –

ди прибутків, як для людей.

Також Макєєва зазначила:

– Ще одна вимога Володимира Валентиновича до торгівлі в «Мінералі» полягає в тому, щоб ми задовольняли людей різної купівельної спроможності. Тобто «Мінерал» – це не мережа соціальних магазинів. Ми пропонуємо як дорогі копчені ковбаси, так і супові набори, як вишукані на смак шоколадні цукерки, так і прості карамельки.

– Поступово ми розрослися, – продовжує Людмила Анатоліївна. – Відкрили магазин у Володимирівці, у 2004-му його перенесли в Обознівку. Того ж року відкрили магазин в Олексіївці, розташували його в будинку, який купили у тамтешнього жителя. Мали ми на початку 2000-х магазин у селищі Новому. Торік відкрили в Обознівці ще один «Мінерал». Є по магазину нашої мережі в Осикуватому, у так званому аварійному мікрорайоні Катеринівки, на хуторі в Обознівці. Усі ці магазини спеціалізуються на продажу головним чином продовольчих товарів. А ще кілька років тому ми продавали і телевізори та іншу побутову техніку, і меблі. Магазин цей розташовувався в Катеринівці, тепер – медамбуляторію. Товар там користувався великим попитом, можна навіть сказати, що бум виник. Адаже ціни були помірні, а придбати продукцію можна було в розстрочку.

Іван КІНДРАТЕНКО

(Закінчення в наступному номері)

Людмила Макєєва: Працюємо для людей

Не одного заїжджого городянина вразили вишуканий інтер'єр, багатий товарний асортимент та приязні продавці у центральному магазині «Мінерал» у Катеринівці. Руйнують звичні уявлення про сільську торгівлю й інші магазини з такою ж назвою, які знаходяться в Катеринівці, Обознівці, Олексіївці, Осикуватому, – там чисто, гарно, там усміхається персонал, там очі розбігаються від різноманіття товару. Головний бухгалтер підприємства «Мінерал» Людмила Макєєва розповіла кореспонденту «Нашої громади» про історію цієї торговельної мережі, про пріоритети в її діяльності.

– «Мінерал» – це дочірнє підприємство ПАТ «Кіровоградське рудоуправління», – пояснила вона насамперед. – Організоване ДП 1999 року. Починали ми з магазину на проспекті Гагаріна в Катеринівці, тепер це – центральний заклад у мережі «Мінерал»...

Як розповіла Людмила Макєєва далі, ідея створити в Катеринівці і сусідніх селах пристойні магазини належала керівникові «Кіровоградського рудоуправ-

продмаг на проспекті Гагаріна в Катеринівці – з допотопним обладнанням, убогим асортиментом товарів. Зміни почалися, коли це приміщення взяло в оренду ДП «Мінерал» і облаштувало там свій магазин.

– У штат набирали людей працюю-

Олену Носачову, Валентину Протасову, Світлану Іщенко, Катерину Охріменко, Галину Поліщук, Людмилу Мельник.

Що ж стосується цінової політики та товарного асортименту, Людмила Макєєва каже:

– Ми й тоді встановлювали невеликі націнки, а деякі товари продавали і без них. На це нас націлював і продовжує націлювати Володимир Валентинович Кухта. А ще він велике значення надає якості товару. Так і працюємо – не стільки зара-

Непрості важливі рішення

(Закінчення. Початок на сторінці 1)

Додаток «лицей» з'явився за кілька днів до сесії. Як пояснила начальник відділу освіти, культури, культурної спадщини, спорту, туризму й охорони праці **Яна Циба**, підвищити статус школи до лицею запропонували в обласному управлінні освіти, де, до слова, схвалили проект утворення на базі трьох шкіл однієї.

Здавалось б, заснування лицею не повинно було б викликати в присутніх запитань, але їх було чимало, насамперед у запрошених керівників шкіл. Зокрема, директора Катеринівської школи **Олену Теніченко** цікавило, чи не призведе це до збільшення витрат, адже лицей передбачає поглиблене вивчення профільних предметів, директорка Олексіївської школи **Вікторію Токар** – чи не передбачає реорганізація спочатку звільнення, а потім прийом на роботу вчителів, чи не закінчиться реорганізація тим, що частину шкіл закриють,

та інше. Мабуть, запевнення начальника відділу освіти про те, що не варто боятися можливих ускладнень у зв'язку із заснуванням у школі лицею, не були достатньо переконливими, бо сумніви директорів шкіл підтримали й деякі депутати.

– Якщо так лякає слово «лицей», можна його прибрати й залишитися загальноосвітня середня школа I–III ступенів, – запропонувала начальник відділу.

– А коли нова школа запрацює і все буде добре, ми зможемо заснувати лицей будь-коли, – сказала депутат **Тетяна Кухта**.

А депутат Володимир Макєєв закликав колег визначатися.

– Люди (інші об'єднані громади. – Авт.) уже реорганізувалися й отримують від держави субвенцію, а ми ще думаємо, – сказав він.

Проте до голосування за проект було ще далеко. Чомусь директорів хвилювало, чи законно буде розділяти учнів одного класу між трьома корпусами, тощо. Прозвучала навіть думка про те,

щоб перенести питання реорганізації шкіл на майбутнє, однак депутати з нею не погодилися й одностайно підтримали реорганізацію шляхом злиття трьох шкіл в одну. Без лицею.

Рада затвердила також генеральний план Обознівки, програму виконання заходів з організації та проведення призову громадян на строкову військову службу, програму цивільного захисту на 2018–2019 роки, положення про конкурс на посаду директора закладу загальної середньої освіти I–III ступенів, розглянула заяви стосовно надання дозволу на розробку проектів землеустрою та затвердження технічної документації.

Наприкінці сесії депутати, як і обіцяли, повернулися до питання про надання матеріальної допомоги. Підсумком розгляду стало затвердження відповідної програми та виділення коштів на лікування і поховання соціально незахищеним особам.

Валерій М'ЯТОВИЧ

З нагоди ювілею

Олена Тарануха:

Не можу сидіти склавши руки

Дев'яносто років виповнилося жительці Катеринівки Олені Таранусі.

Її дитинство та юність припали на жахливі часи. Олена Сергіївна добре пам'ятає і голод 1932 – 1933 років («Ніколи не забуду, як помер братик, як

Старість Олена Тарануха зустріла в оточенні люблячих людей – сина, невістки. Вона радіє успіхам онуків, правнуків. І журиться за чоловіком, який помер десять років тому.

Та як би не було сумно, Олена Сергіївна не сидить без діла.

Про це писала «Зоря комунізму»

Суботник у Володимирівці

Про суботник у Володимирівці розповідається у замітці «Ростимуть квіти біля клубу», опублікованій у газеті за 1 травня 1974 р. Повідомляється, що комсомольці колгоспу ім. Петровського розбили клумби та посадили квіти біля сільського будинку культури. Серед найактивніших називаються Валентина Демченко, Світлана Огарьова, Галина Подурець, Юлія Токаренко, Ліна Щаслива, Григорій Жайворінко, Олександр Сарана.

Під керівництвом Марії Миколаївни

«Не перший рік очолює Обознівське відділення зв'язку Марія Миколаївна...». Так починається

замітка про Марію Іванюру, надрукована в газеті за 7 травня 1974 р. Зазначається, що «під впливом керівництвом Марії Миколаївни обознівські зв'язківці досягли відмінних показників у обслуговуванні населення – у першому півріччі виконали план доходів на 127 процентів».

На благо школи

У газеті за 14 травня 1974 р. повідомлено про введення в експлуатацію нового корпусу Могутнянської восьмирічної школи. Зазначається, що цьому передували недільники, на якому батьки учнів посадили на пришкольній території дерева, поставили тин, посадили квіти. Наголошується: «З великим старанням працювали Віталій Резніченко, Василь

Василенко, Микола Бердник, Леонід Шершнюк».

Вдячність медикам

«Слова щирої вдячності» – під таким заголовком опубліковано в газеті за 14 травня 1974 р. огляд листів читачів. Зокрема, процитовано лист жителя селища Нового Катерини Хименко, яка висловила вдячність медперсоналу Катеринівської лікарні за те, що вилікували її сина Андрія. Також наводяться рядки листа жителя Грузького Любові Гаїни, котра від усього села подякувала за добру роботу працівникам райлікарні В.Яриничу, Є.Петрусенку, О.Никитюк, Д.Шимко та медикам Грузьківської дільничної лікарні.

батько збив з дощок труну і, поклавши до неї синочка, поніс на кладовище», і Другу світову війну («Нашу хату зайняли німці, ми перебралися в комірчину, німці примушували нас рити окопи»).

Нелегко довелося жінці і в повоєнні роки («За день так нароблялася в колгоспі, що під вечір ні рук, ні ніг не відчувала»). Та не була для неї доля скупкою і на добро. Де б не трудилася Олена Сергіївна (в колгоспі, на овочевій базі, в аптекоуправлінні), скрізь її шанували за працьовитість, людяність та порядність.

Вона підтримує лад у своїй кімнаті, навіть сапати клумби біля будинку береться. «Не можу сидіти склавши руки», – пояснила Олена Сергіївна працівникам виконавчого апарату Катеринівської сільської ради, коли вони днями завітали до неї, щоб від імені об'єднаної громади привітати з 90-річчям та вручити подарунки.

На знімку: Олену Тарануху поздоровляє керівник загальногосподарського відділу сільської ради Роман Бурлак.

Мотоблоком – і легше, і швидше

Житель Катеринівки Олег Маркідов шість років тому відмовився від лопати як інструмента для саджання картоплі. Він використовує для цього мотоблок.

– Приладную до нього культиваторну лапу, – пояснює. – А замість звичайних коліс ставлю на мотоблок «жигулівські» диски без шин, але з привареними відрізками металевих кутників таким чином, що вони, ці відрізки, утворюють колісні шипи. Картоплю садимо так: я веду мотоблок, слідом за мною йде моя родина, яка вкидає у ривчак, зроблений культиваторною лапою, картоплю. Пройшовши рядок, беру ось цю штуковину, вона заводського виробництва, – Маркідов показує ручний механізм на зразок тачки, з двома колесами на гумовому ході і з двома загостреними дисками, – і загортаю нею ривчак.

За словами Олега Маркідова, у такий спосіб його сім'я засаджує картоплею шість соток за півтори години.

– Якби користувалися лопатами, то набагато довше було б, – стверджує майстровитий чоловік. – До того ж, садити картоплю мотоблоком – легше, ніж

лопатою. Збираємо картоплю з допомогою цього ж мотоблоку, оснащеного цією ж культиваторною лапою.

Також Олег Маркідов розповів, що саджає картоплю не гус-

Щоб картопля добре вродила, Маркідов радить садити її після фацелії.

– Це – невибаглива однорічна рослина, яка збагачує землю органікою, розпушує її, насичує

то: відстань між кущами одного рядка має становити 30 сантиметрів, між рядками – 75.

– Так картоплі є куди розростатися, – знає він. – Та й обробляти її легше.

киснем, – пояснює. – А ще фацелія – чудовий медонос.

За словами Олега Маркідова, картоплі його сім'я споживає небагато. Але й не пропадає цей продукт у них, надлишками бать-

ки годують кіз.

– Батьки примудрилися вирощувати картоплю навіть у Бурятії, – пригадав Олег. – Ми там жили у вісімдесятих роках. До того ж, батько першим у селищі поставив парник, в якому вирощував огірки, капусту. Потім парник поставив дядько Микола Іщенко з Осиковатої, він теж їздив у Бурятію на заробітки.

Як розповів Олег Маркідов далі, він, вирощуючи картоплю на своєму городі, час від часу змінює її сорти.

– Наприклад, дуже гарний сорт «ред леді», – запевнив. – Добра на смак ця картопля, але на третій – четвертий рік переводиться, погано родить.

Тому цього року посадили картоплю сорту «бела роса». Це німецький сорт, його теж хвалять.

Виктор ІВАНЕНКО

Тотце то вдома

Салат з черемші та редиски

По 1 пучку редиски і черемші, 1 свіжий огірок, 3 варені яйця, сметана, сіль, чорний мелений перець.

Черемшу, редиску і огірок порізати півкільцями. Яйця крупно нарізати. Всі інгредієнти скласти в салатницю, посолити і поперчити. Заправити сметаною і перемішати.

Салат «Весняний»

2 пучки черемші, 4 варені картоплини, по 1 пучку петрушки і зеленої цибулі, 2 свіжі огірки, 100 г горошку консервованого, 2 ст. л. олії, сіль.

Картоплю і огірки нарізати кубиками. Черемшу, зелену цибулю нарізати, скласти в глибоку миску. Додати в миску нарізані огірки, картоплю, консервованний зелений горошок, посолити і перемішати. Заправити салат олією. При подачі викласти в салатник, посипати рубаною зеленню.

Свинина з черемшою

150 г свинини, 500 г черемші, 50 г олія, мелений червоний перець і сіль за смаком.

М'ясо порізати соломкою. Черемшу – теж соломкою довжиною близько 3 см. У розжарену на сковороді олію викласти м'ясо, посолити, поперчити. Смажити, помішуючи. Як тільки свинина буде готова, викласти до м'яса черемшу й усе перемішати. Смажити на сильному вогні ще 1 хв. Подавати зі свіжими або тушкованими овочами.

Зелені оладки

1 пучок черемші, 400 г консервованого горошку 3 яйця, 1 скл. кефіру, 0,75 скл. борошна, сіль, 0,5 ч. л. соди, олія.

Черемшу дрібно порізати. Усі продукти добре вимішати. Смажити на олії, набираючи столовою ложкою. Смакує зі сметаною.

Весняна зупка з дикорослою зеленню

3 л води, 1 куряче філе відварене, 4 картоплини, 2 моркви, по 1 пучку черемші, зеленої цибулі і молодої кропиви, по 0,5 пучка листя кульбаби і молодого часнику, 1 скл. сметани, 3 ст. л. борошна, сіль і чорний мелений перець.

Грудку дрібно порізати. Листя кульбаби залити солоним окропом на 5 хв. Воду злити. Або залити холодною солоною водою, але вже на 1-2 год., щоб зникла гіркота. Молоду кропиви пробланшувати в кип'ятку 1 хв. Усю зелень дрібно порізати. У курячому бульйоні зварити порізану картоплю і моркву, додати грудку і приготовану зелень. Одну моркву потерти на тертці і спарувати на олії. Сметану розмішати з борошном. Додати 1 скл. води до сметани з борошном і вимішати до однорідної маси без грудок. Влити у киплячу зупку. Прокип'ятити 1 хв.

Сезон алергії: як пережити період цвітіння рослин

Цвітіння трав і дерев перетворюється для багатьох на справжнє випробування. Очі сльозяться, червоніють і печуть, з носа тече...

Загалом, алергія – це неправильна реакція організму, внаслідок якої він розпізнає певні речовини (алергени) як небезпечні й запускає механізми алергічних реакцій. Ризик появи алергії зростає при хронічних хворобах, незбалансованому харчуванні, несприятливій екології тощо.

Тепер складний період для тих, у кого алергія на пилок рослин – поліноз. Зараз відбувається пікове пилювання дерев, зокрема берези та ясеня. Попереду – сезон пилювання дуба, який також серйозний аероалерген у всіх регіонах України. Незабаром цвістиме волосий горіх, пилок якого також викликає алергію. А пилок тополі, який спостерігається зараз, неалергенний взагалі.

Якщо організм чутливий до пилку, то здебільшого розвивається ринокон'юнктиваль-

ний синдром – почервоніння й відчуття печії в очах, сльозотеча, а ще ринорея – рясні виділення з носа, що не супроводжуються закладеністю і чханням. У цей період також відбувається загострення сезонної бронхіальної астми. Часто проявляється реакція і на шкірі – кропив'янка та дерматити. У 5% пацієнтів підвищується температура тіла, з'являється біль у суглобах, може виникнути діарея.

Симптоми загострюються під час сонячної й вітряної погоди, а знижуються під час і після дощу – тоді пилок набирає вологи й падає на землю, тож ми його вже не вдихаємо.

Щоб полегшити симптоми алергії, потрібна дієта. З раціону слід виключити продукти, які дають перехресну реакцію з пилом цих дерев. Для прикладу, яблуко має перехресний алерген з пилом берези, лісовий горіх може спровокувати перехресну реакцію з пилом ліщини (у них споріднені алергени). Рекомендується відмовитись від кісточкових – черешні, вишні, сливи, персика. Також не

радять вживати моркву й селеру – білкова молекула, що відповідає за алергію на пилок берези, є в цих продуктах.

Алергікам варто менше часу проводити на свіжому повітрі в обідню пору, якщо надворі ясно. Після прогулянки обов'язково ретельно мийте руки, вмивайте обличчя й промивайте ніс, щоби позбутися пилку.

Лікарі зазначають, що алергію можна лікувати, однак за декілька років. Починати таке лікування треба пізно восени, коли відцвітуть усі рослини. В організм людини поступово вводять алергени, починаючи з малих доз. Імунна система поступово звикає до алергену й симптоми алергії стають слабшими. До речі, з віком активність імунної системи знижується, її сприйнятливості до рослинних протейнів поступово слабшає, до старості людина врешті позбувається полінозу або переживає напади алергічного риніту вкрай рідко.

Щоденний прогноз за місячним календарем

глядом телевізора, читанням. Корисно споглядати види природи. Не голодуйте. Перед тим, як щось зробити, добре подумайте – чи все врахували?

29 квітня – можуть загостритися хронічні хвороби. Зверніть увагу на підшлункову і діафрагму. У меню повинно бути більше свіжих овочів і фруктів, різні каші. Корисні трав'яні чаї. Ризик у бізнесі повинен бути продуманим, аналізуйте свої дії.

30 квітня – день для очищувальних процедур. Їжа повинна

бути ситною, але не переїдайте. Не варто вживати спиртні напої і продукти синтетичного походження, ненатуральні солодощі. Добре укладати контракти.

1 травня – робіть усе, що приносить радість і задоволення. Не можна комплексувати, сваритися. Успішними будуть процедури з лікування імпотенції, безпліддя. У їжі цінуйте не кількість, а смакові якості. Добре проводити презентації і рекламні кампанії.

2 травня – єдина можливість змінити щось – це змінити реак-

цію на життя. Велику увагу слід приділити стану шкіри – вона дуже чутлива сьогодні. Залишайтеся спокійними і зібраними, більше приділяйте увагу нюансам і незначним речам.

3 травня – час для очищення домівки. Перебуваючи на природі, уникайте будь-яких комах: їх укуси можуть викликати алергію. Велика ймовірність забоїв, розтягнень та інших травм, харчових отруєнь. Будьте обережні з будь-якими новинами, особливо з чутками.

27 квітня – образи сновидінь можуть показати спосіб, як нарешті вирватися з круговерті проблем. Період сприятливий для лікування, профілактики і протезування зубів, а також для косметичних процедур. Час кулінарних пошуків і відкриттів.

28 квітня – добре починати нові справи. Уразливі очі – не напружуйте їх надмірним пере-

Ваше здоров'я

Чим корисна черемша

Справжня назва черемші – цибуля переможна, іноді її називають «ведмежою цибулею» (кажуть, навесні ведмеді після сплячки бродять по лісі в пошуках цієї першої вітамінної трави). Корисні властивості черемші настільки значні, що її включають в раціон і дорослим, і дітям.

Завдяки високому вмісту вітамінів, мікроелементів і біологічно активних речовин, черемшу використовують як профілактичний і лікарський

засіб. Багато фармакологічних властивостей черемші схожі з лікувальними властивостями часнику. Як і часник, черемша посилює виділення травних соків, що сприяє апетиту і стимулює роботу шлунково-кишкового тракту.

Включення в раціон черемші не дозволяє накопичуватися в крові поганому холестерину, стимулює серцево-судинну систему, зміцнює коронарні судини. Зелень черемші в сирому вигляді нормалізує роботу обміну речовин: вона показана при проблемах зі щитовидною залозою, гіпер- і гіпотиреозах.

Фітонциди і біологічно активні речовини надають черемші бак-

терицидну, тонізуючу, протипаразитарну, сечогінну і тонізуючу властивості. За вмістом вітаміну

С черемша випереджає більшу частину цитрусових (апельсини, лимони, мандарини). Кілька стебел цієї корисної зелені покривають добову потребу організму в аскорбінці.

Вживання черемші позбавляє

безсоння, пригнічених станів, запаморочень, полегшує задишку, що виникла при надлишку мокротиння в бронхах і легенях. Ця рослина допомагає впоратися навіть із застарілим кашлем, що важко піддається лікуванню.

Надмірне захоплення черемшою може викликати подразнення слизової травних органів. Вживання черемші протипоказане при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки, гастриті в стадії загострення, панкреатиті, гепатиті, холециститі, запальних процесах в шлунково-кишковому тракті. Вагітним вживати черемшу теж слід особливо обережно і в малих дозах.